

دی‌دگا

شماره: ۱۵۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۴/۰۴

موضوع: ایجاد و فعالیت بازارهای خردفروشی عرضه مستقیم در مناطق مختلف (راهکاری برای حمایت از تولیدکنندگان و مصرفکنندگان)

تهیه و تنظیم: داود چراغی

توضیح اجمالی:

یکی از مهمترین دغدغه‌هایی که در حال حاضر اقتصاد ایران با آن دست به گریبان است، مساله تحریم اقتصادی و آثار و زیان‌های آن بر بخش‌های مختلف کشور است. لازم بذکر است به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، تحریم‌ها هم بر سمت عرضه اقتصاد در تولید و عرضه کالاهای خدمات و هم بر سمت تقاضای مصرف کنندگان در دسترسی به کالاهای خدمات مورد نیاز با قیمت و کیفیت مناسب، اثر گذارده است. براین اساس نیز مطالعات و بررسی‌های انجام گرفته، نشان می‌دهند، که در صورت عدم اتخاذ سیاست‌های و اقدامات مناسب، تحریم‌ها می‌تواند آثار زیانبار زیادی به اقتصاد کشور وارد نماید. اما در صورت انجام اقدامات کارشناسی و به خصوص با مطالعه و برنامه ریزی مناسب و استفاده از توان نیروهای خبره، می‌توان تاحدود زیادی مانع از واردامدن آثار منفی این تحریم‌ها بر اقتصاد کشور شد. همچنین با سوق دهی تامین بخشی از نیازهای وارداتی به سمت توان تولیدی کشور، حتی موجب افزایش تولید کالاهای خدمات و به تبع آن افزایش اشتغال مولد در کشور گردید. بطوریکه با درایت و کارداری، می‌توان تهدید تحریم را به فرصتی برای بازنگری در ساماندهی اقتصاد کشور تبدیل نمود.

همچنین در ماههای اخیر قیمت کالاهای خدمات نیز از رشد بالایی برخوردار بوده است. بطوریکه با توجه به آمار بانک مرکزی، نرخ تورم سال ۱۳۹۰ حدود ۲۱ درصد و در فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۱ نیز به ترتیب ۲۱.۸ و ۲۲.۲ درصد اعلام شده که نسبت به دوره‌های مشابه سال قبل، از رشد بالایی برخوردار است. در این بین با توجه به انتظارات تورمی مردم و به خصوص عرضه کنندگان کالاهای خدمات، در بسیاری از فروشگاه‌های خردفروشی، یک کالا مشخص با قیمت‌های متفاوت به مصرفکنندگان عرضه می‌شود. دراین بین اگرچه دولت در سالیان قبل سعی و تلاش زیادی برای ساماندهی نظام اقتصادی کشور و جلوگیری از رشد بی‌رویه قیمت‌ها نمود، اما در ماههای اخیر، متاسفانه فعالان عرضه کالا و خدمات کمتر به قیمت الصاقی بر کالاهای مورد عرضه پایبند بودند. براین اساس نیز به بهانه‌های مختلف کالاهای خدمات را با قیمت بیشتری عرضه می‌دارند.

لازم بذکر است عرضه کالاهای خدمات با قیمت بیشتر از قیمت واقعی و بنوعی اجحاف به خریداران و مصرفکنندگان یکی از مشکلات اساسی و ساختاری نظام بازارگانی ایران است که از جنبه‌های مختلف ضرر و زیان‌های زیادی به مصرفکنندگان و تولیدکنندگان به خصوص تولیدکنندگان محصولات کشاورزی دارد. در این ارتباط اگرچه دولت اقداماتی برای ساماندهی نظام بازارگانی داخلی و خارجی انجام داده اما با گسترش شوک‌های داخلی و خارجی، متاسفانه بخش بازارگانی، در حال حاضر توانایی انجام وظایفش را بخوبی در اقتصاد ندارد. بطوریکه مصرفکنندگان مجبور به پرداخت هزینه‌های بیشتری برای خرید کالاهای خدمات که عمدتاً کیفیت نامناسبی دارند، می‌باشند. همچنین مسائل و مشکلات نظام بازارگانی ایران در شرایط فعلی به خصوص با توجه به تحریم، اثرات مضراعفی بر بخش‌های تولیدی علاوه بر مصرفکنندگان دارد، براین اساس لازم است با اتخاذ اقدامات مناسب، نه تنها زمینه کاهش اثرات منفی را بر تولید و مصرف اقتصاد موجب گردید، بلکه شرایط را برای رشد و توسعه اقتصادی کشور و تبدیل این دغدغه (تحریم) به فرصت، آمده نمود.

نکات کلیدی:

برای مقابله با این وضعیت لازم است اقداماتی جهت عرضه کالاهای خدمات با قیمت و کیفیت مناسب انجام گیرد. چراکه در حال حاضر همراه با افزایش فشار تحریم و تورم، فعالان بخش بازارگانی (خارجی و داخلی) از یک سو سهم سودشان از فعالیت مربوطه را افزایش و از سوی دیگر کیفیت کالاهای خدمات را بشدت کاهش داده اند. درنتیجه لازم است اقداماتی برای عرضه کالاهای خدمات با توجه به روابط فروشگاه‌های زنجیره‌ای استاندارد در سایر کشورها بتنه در عرضه کالاهای خدمات بصورت حراج صورت پذیرد. درنتیجه ایجاد بازارهای نرم افزاری فروشگاه‌های زنجیره‌ای در شرایط حراج اما با استانداردهای سخت افزاری (ساختمان، قفسه، یخچال و...) با حداقل ابزار و امکانات برای عرضه کالاهای خدمات استاندارد تولید داخل بصورت حراج و با عرضه مستقیم با توجه به رعایت اصول اولیه مرتبط با حقوق مصرف - کنندگان با استفاده از توان و امکانات شهرداری، دولت و اصناف پیشنهاد می‌شود. چنین بازارهای قبلاً در کشور در مقیاس کوچک و تنها با توجه به حمایت از عرضه کالاهای خدمات به قیمت مناسب توسط شهرداری تهران در ایجاد میادین میوه و تره بار انجام گرفته است. براین اساس می‌توان بازارهای بزرگ را با کمک دولت و شهرداری در جهت توجه همزمان به قیمت و کیفیت و عرضه کالاهای خدمات تولیدی کشور ایجاد نمود. ضمن آنکه این بازارها مرجعی برای رهبری قیمت کالاهای خدمات در سطح شهر می‌شوند.

تأیید رئیس رئیس معاونان:

تأیید رئیس گروه مشاوران: